

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

Guia docent

Titulacions de Grau i de Màster

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	CULTURA CLÀSSICA II
Codi	100016
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Segon curs. Segon semestre
Horari	<i>(link a la pàgina web del centre o titulació)</i>
Lloc on s'imparteix	<i>Facultat o Escola (l'aula apareixerà als horaris)</i>
Llengües	Català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Gemma Puigvert Planagumà
Departament	Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B7/134
Telèfon (*)	93 5868391
e-mail	Gemma.Puigvert@uab.cat
Horari d'atenció	Fix: dl-dx, 15.00h-16.00h Concertat: dv, 10:00h-14:00h

2. Equip docent

Nom professor/a	Gemma Puigvert Planagumà (grup 1)
Departament	Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B7/134
Telèfon (*)	93 5868391
e-mail	Gemma.Puigvert@uab.cat
Horari de tutories	Fix: dl-dx, 15.00h – 16.00h Concertat: dv, 10:00h-14:00h
Nom professor/a	Adela Barreda (grup 50)

Departament

Universitat/Institució

Despatx

Telèfon (*)

e-mail

Horari de tutories

3.- Prerequisits

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Cultura Clàssica II és una assignatura de 6 crèdits que s'inclou dins la matèria Filologia Clàssica, i suposa la continuació de **Cultura Clàssica I**. Forma part dels 60 crèdits nuclears programats per al segon curs dels estudiants d'Humanitats, juntament amb altres assignatures de les matèries d'Història, Art, Filosofia, Literatura Universal, Literatura Catalana i Espanyola i Geografia. L'assignatura estudia la cultura grecollatina a través dels seus textos.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència CE1. Anàlisi i síntesi

Resultats d'aprenentatge

L'estudiant ha de ser capaç de:

- a) interpretar la cultura clàssica.
- b) aplicar els coneixements adquirits, de caràcter històric, institucional, literari i cultural a l'anàlisi d'un text.
- c) comentar fragments de textos dels principals gèneres literaris clàssics i indicar-ne les característiques principals.
- d) analitzar el procés de transmissió textual i la formació de les llengües romàniques.
- e) identificar la presència de la tradició clàssica en la cultura europea.

Competència CE2. Comunicació escrita

Resultats d'aprenentatge

L'estudiant ha de ser capaç d'organitzar i redactar textos de forma clara, correcta i adient.

Competència CE3. Comunicació oral

Resultats d'aprenentatge

L'estudiant ha de ser capaç de realitzar presentacions orals efectives i adaptades a l'audiència.

Competència CE4. Treball en equip/Habilitat en les relacions interpersonals

Resultats d'aprenentatge

L'estudiant ha de ser capaç de treballar en equip, tot valorant, en un projecte comú, les aportacions i els punts de vista dels altres.

Competència CE5. Aprenentatge autònom

Resultats d'aprenentatge

L'estudiant ha de ser capaç de planificar el treball personal i d'identificar els mecanismes d'accés a la documentació i a la informació.

**6.-
Contingut
s de
l'assignat
ura**

1. L'oratoría: l'art del ben parlar. De les paraules alades d'Homer fins a Ciceró.

- 1.1. L'oratoría a la Grècia clàssica i a l'època hel·lenística.
- 1.2. El segle I aC. a Roma. Primers intents de consolidar el poder personal (Màrius i Sul·la; Cèsar i Pompeu). Causes del desenvolupament de l'oratoría.
- 1.3. Ciceró. Comentari de les *Catilinàries*.
- 1.4. Exemples de bons discursos: el de Brutus i el de Marc Antoni en la pel·lícula *Juli Cèsar* de Mankiewicz.
- 1.5. L'oratoría actual. Comunicació, ordre, argumentació, persuasió, adequació. Expressió verbal i no verbal. El domini de la veu.
- 1.6. Els secrets d'una presentació efectiva. Exemples audiovisuals.
- 1.7. Com parlo? Com podria parlar imitant els antics? Provem-ho. Taller d'oratoría.
- 1.8.

- **Activitat avaluativa blocs 1: prova escrita amb preguntes de correcció objectiva, breus i d'assaig (20%)**
[Competències que es desenvolupen: 1, 2]

2. La integració de la cultura grega en el món romà

- 2.1. El segle I aC. El pas de la República a l'Imperi (Marc Antoni i Cleòpatra). Cinefòrum: *Cleòpatra*.
- 2.2. August. Política social i cultural. L'eclecticisme augusteu. El cercle de Mecenàs.

3. L'èpica a l'antiguitat: *Iliada*, *Odissea*, *Eneida*

- 3.1. Orígens del gènere. L'èpica homèrica.
- 3.2. Enni i l'èpica romana.
- 3.3. Virgili. Comentari de l'*Eneida*. Pervivència de l'*Eneida*.
- 3.4. **Lectures obligatòries: *Eneida*.**

4. La poesia lírica

- 4.1. Història del gènere. Els poetes lírics grecs.
- 4.2. Horaci. Els tòpics horacians i la seva influència en la literatura universal.
- 4.3. Comentari d'una selecció d'*Odes*.
- 4.4. Comentari dels *Epodes*.
- 4.5. **Lectures obligatòries: selecció d'*Odes* i els *Epodes*.**

- **Activitat avaluativa blocs 2, 3 i 4: prova escrita amb preguntes de correcció objectiva, breus i d'assaig (30%)**
[Competències que es desenvolupen: 1, 2]

5. Una família de bojós: els Juli-Claudis

- 5.1. Els successors d'August: Tiberi, Cal·lígula i Claudi.
- 5.2. Neró. L'incendi de Roma.
- 5.3. Sèneca i l'humanisme.

6. La novel·la a l'Antiguitat

- 6.1. Història del gènere. De la novel·la rosa grega (*Dafnis i Cloe*) a la paròdia del gènere en llatí (*Satíricon de Petroni*).
- 6.2. Un conte encisador dins les *Metamorfosis* d'Apuleu: *El conte de Psique i Cupido*.
- 6.3. Anàlisi de les tres obres.
- 6.4. Cinefòrum: el *Satíricon* de Fellini.
- 6.5. **Lectures obligatòries: *Dafnis i Cloe* de Longus, el *Conte de Psique i Cupido* d'Apuleu i el *Satíricon* de Petroni.**

- **Activitat avaluativa blocs 5 i 6: comentari sobre les lectures realitzades; en el cas del *Satíricon* de Petroni es treballaran en paral·lel la novel·la i la pel·lícula de Fellini (25%).**
[Competències que es desenvolupen: 1, 2, 5]

7. El desastre més gran de l'Antiguitat

- 7.1. La dinastia Flàvia.
- 7.2. L'erupció del Vesubi.
- 7.3. Pompeia i Herculà.
- 7.4. Cinefòrum: *Pompeia, l'últim dia*.

- **Activitat avaluativa bloc 7: treball en grup + exposició oral: estudi de Pompeia o d'Herculà: 15% (treball en grup) + 10% (exposició individual) = 25%. Es tindrà en compte tot el que s'ha practicat al bloc d'oratòria.**
[Competències que es desenvolupen: 1, 6, 7, 8, 9]

7.- Metodologia docent i activitats formatives

L'assignatura és **presencial**. L'estudiant haurà de realitzar un treball continuat al llarg del curs. L'assistència a les lliçons magistrals li servirà per contextualitzar les diferents lectures proposades al llarg del curs. Hi haurà diferents seminaris on es comentaran lectures i pel·lícules relacionades amb els continguts treballats a classe.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides	Classes magistrals	37	Capacitat de l'estudiant per a incorporar ordenadament els conceptes desenvolupats a classe.
	Tutories individuals o en grup	9	Capacitat per argumentar i per intercanviar informació d'una manera raonada.
	Seminaris sobre lectures, pel·lícules	5	Capacitat per exposar i argumentar de forma oral.
	Activitats d'avaluació	6	Demostrar que s'han adquirit els coneixements de la disciplina.

Supervisades

Tutories i seminaris en petits grups	18	Realització i exposició oral d'un treball elaborat en grup.

Autònomes

Lectures i estudi	50	Conèixer i interpretar.
-------------------	----	-------------------------

Investigació bibliogràfica	10	Domini de les bases de dades
Preparació del treball en grup	15	Cerca d'informació, redacció, assaig de l'exposició.

8.- Avaluació

- Avaluació continuada.
- Percentatge de cada part:

20%: prova del bloc 1 amb preguntes de resposta múltiple i assaig.
 30%: prova dels blocs 2, 3 i 4 amb preguntes de resposta múltiple i assaig.
 25%: prova dels blocs 5 i 6, amb preguntes de resposta múltiple i assaig.
 25%: treball en grup (15%) + exposició oral (10%).

NOTES MOLT IMPORTANTS:

1. La presentació d'1 sol exercici exclou la possibilitat de ser avaluat com a No Presentat (NP).
2. A la reavaluació només podrà ser REEVALUAT un 30 % màxim de l'assignatura. (blocs 2, 3 i 4)
3. En el cas de l'exposició del treball oral s'haurà de lliurar prèviament el treball escrit i no s'acceptarà si es lliura forma del termini fixat pel professor.
4. Qualsevol particularitat o excepció a aquesta normativa haurà de rebre prèviament el vistiplau del professor.
5. Les proves no realitzades el dia fixat al calendari només i només si s'aporta un justificant (p. ex. mèdic) es realitzaran el dia establert per a la reavaluació.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE

9- Bibliografia i enllaços web

BIBLIOGRAFIA

CODOÑER, C. (ed.), *Géneros literarios latinos*, Salamanca 1997.

CODOÑER, C. (ed.), *Historia de la literatura latina*, Cátedra, Madrid 1997.

VON ALBRECHT, M., *Historia de la literatura romana*, 2 vols., Herder, Barcelona 1997 (**Aquestes dues darreres obres han de servir per complementar el que s'explica a classe sobre els gèneres**; la darrera és molt més completa pel que fa a la pervivència de les obres en altres literatures).

ZANKER, P., *Augusto y el poder de las imágenes*, Alianza, Madrid 1992 (Obra imprescindible per entendre la integració de la cultura grega en el món romà que va dur a terme August).

Per a la contextualització històrica de les obres recomanem:

GRIMAL, P., *La civilización romana. Vida, costumbres, leyes, artes*, Barcelona 1999.

GRIMAL, P., *Historia de Roma*, Paidós, Barcelona 2005.

HACQUARD, G. ET AL., *Guía de la Roma Antigua*, Atenea, Madrid 2000.

LANE FOX, R., *El mundo clásico. La epopeya de Grecia y Roma*, Crítica, Barcelona 2007.

Per a la tradició en la literatura europea de les obres clàssiques recomanem:

CURTIUS, E. R., *Literatura europea y edad media latina*, 2 vols., Mèxic 1978.

HIGHET, G., *La tradición clásica*, 2 vols., Mèxic 1954.

JENKINS, R. (ed.), *El legado de Roma. Una nueva valoración*, Crítica, Barcelona 1995 (caps. V, VII).

Recordeu que la introducció a les obres de lectura és obligatòria.

RECURSOS EN XARXA

<http://www.culturaclasica.com>

<http://interclassica.um.es>

<http://www.cnice.mecd.es>

<http://www.unicaen.fr/rome>

<http://antalya.uab.es/pcano/aulatin>

<http://www.xtec.cat/~sgiralt/>

<http://claudia.uab.cat:81>

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Guia docent

Titulacions de Grau i de Màster

10.- Programació de l'assignatura

Com que concebem l'assignatura **Cultura Clàssica II** com la continuació natural de **Cultura Clàssica I** determinarem les dates d'exàmens i les dates de lliurament del treball un cop acabada la primera part i en funció dels ajustaments que haguem hagut de fer al calendari de sessions.

ACTIVITATS D'APRENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
07/03/2012	Prova d'assaig i de preguntes amb respostes breus (20%) [bloc 1]	Aula		
25/04/2012	Prova d'assaig i de preguntes amb respostes breus (30%) [blocs 2, 3, 4]	Aula		
21/05/2012	Prova d'assaig i de preguntes amb respostes breus (25%) [bloc 6]	Aula		
Dies 4, 6 i 18 de juny	Exposicions orals per grups (15% treball de grup + 10% exposició individual)= 25% [bloc 7]	Aula		

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
04/06/12	Treball de grup	Aula		

Aquestes dates poden patir lleugeres modificacions o bé per interrupcions diverses durant el curs o bé per ajustament de temari.
Reavaluació: del 25 de juny al 6 de juliol de 2012